

افراد غیرایرانی متعهد هم بهره‌مند می‌شدند تا مسیر دستیابی اهداف پروژه را هموار کنند. این هوشمندی از ویژگی‌های مدیریتی شهید فخری‌زاده بود. دغدغه دیگر این دانشمند شهید این بود که افراد موثر و مفید را از جاهای مختلف گلچین می‌کردند تا پروژه‌ها را به سرانجام برسانند، همچنین اساتید خبره زیادی را از دانشگاه‌های مختلف به خدمت می‌گرفتند. ایشان در آن سال‌ها هنوز مدرک دکتری نداشتند اما با اساتید با سابقه در پروژه‌ها همکاری می‌کردند و این اساتید نیز با جان و دل برای شهید کار می‌کردند و در آن ایام اصلاً این بحث که مرتبه علمی ایشان پایین‌تر از ماست، مورد توجه نبود. شهید فخری‌زاده به گونه‌ای عمل کرده بودند که اساتید دانشگاه‌ها که جمع گسترده‌ای هم بودند در پروژه‌ها حضور داشتند و دلی کار می‌کردند. شهید فخری‌زاده یکی از موفق‌ترین افرادی بود که الگوی هسته شبکه را در پروژه‌های خود پیاده کرده بودند.

کارها را به دیگران می‌سپردند و بعد از مدتی که اعتماد ایشان نسبت به افراد جلب می‌شد، تنفیذ اختیار می‌کردند. یکی از ویژگی‌های منحصربه‌فرد ایشان این بود که به مدیران مجموعه خود اختیار می‌دادند و در عین حال کنترل و نظارت بسیار شدیدی را هم بر امور محول شده به آنها اعمال می‌کردند و هر جا احساس می‌کردند فردی یا مجموعه‌ای کار خود را خوب انجام نمی‌دهد برخورد‌های لازم مدیریتی را بدون تعارف انجام می‌دادند.

سنگ صبور پرسنل

در مورد مدیریت این شهید خیلی می‌توان صحبت کرد؛ بحث توجه به کارکنان تحت امر از دیگر مؤلفه‌های مدیریتی ایشان بود. شهید فخری‌زاده سنگ صبور پرسنل‌شان بودند. به یاد دارم هر کدام از کارکنان که به مشکلی برمی‌خوردند و نزد شهید فخری‌زاده می‌رفتند، ایشان با حوصله تمام به مشکلات گوش می‌دادند و در حد توان کمک می‌کردند. حتی اگر امکان کمک نبود به گونه‌ای عمل می‌کردند که فرد مراجعه‌کننده احساس خوبی پیدا می‌کرد. یکی از همکاران که از مدیران شهید فخری‌زاده بود، برای من تعریف می‌کرد خیلی وقت‌ها که در کار به مشکلاتی برمی‌خوردم، چه بحث بود چه و چه بحث اداری و... نزد شهید به عنوان مدیر بالاتر می‌رفتم و مشکلات را مطرح می‌کردم. ایشان خوب گوش می‌دادند و بعد از اتمام حرف من مطالبی را بیان می‌کردند و در جاهایی که امکان گره‌گشایی بود، کاری انجام یا دستوری می‌دادند که شرایط تسهیل شود. وقتی مشکلات خود را بیان می‌کردم و از اتاق ایشان بیرون می‌آمدم، راضی بودم و با خود فکر می‌کردم حتی اگر امکان این نبود که کاری کنند به گونه‌ای برخورد می‌کردند که با رضایت خاطر بیرون می‌آمدم؛ انگار که همه مشکلات من حل شده است. این از ویژگی‌های شخصیتی شهید بود که به مسائل شخصی و صنفی کارکنان بسیار بهای می‌دادند و سعی می‌کردند محیط جذابی را برای کار درست کنند. بارها به من می‌گفتند: کار ما به قدر کافی سخت است و مشکلات خاص خود را دارد، بنابراین اگر نتوانیم از نظر روحی این افراد را آماده کار سخت کنیم، نمی‌توان انتظار داشت که آنها شرایط را تحمل کنند. از جمله کارهای بسیار خوبی که در این زمینه انجام دادند و جزو اولین‌ها بودند، راه‌اندازی تشکیلات روان‌شناسی (البته این اسم را من گذاشته‌ام) برای توجه به وضعیت روحی پرسنل بود. در این بخش افرادی برای ارائه مشاوره به کارکنان به خدمت گرفته شده بودند و این‌طور نبود که افراد هر وقت لازم بود سراغ مشاور بروند، بلکه اهمیت حضور مشاور در تشکیلات شهید فخری‌زاده به عنوان یک وظیفه مورد توجه بود و آن مشاور یا تیم مشاوره، نوبتی سراغ

خدا را شاگرد هستم که فرصتی پیش آمد تا ادای دینی به این شهید عزیز داشته باشم، از شما هم تشکر می‌کنم که این فرصت را در اختیار من گذاشتید. از زوایای مختلفی می‌توان در خصوص شهید فخری‌زاده صحبت کرد.

۳۰ سال همراهی

نزدیک به ۳۰ سال این افتخار را داشتم که با شهید همراه باشم. زمانی که ایشان شهید شد و پیکرشان را در سپند آورده بودند، خانواده محترم شهید هم تشریف داشتند. وقتی برای عرض تسلیت به خانواده ایشان رفته بودم به همسرشان گفتم: شاید شهید گفته باشد و شما این مطلب را می‌دانید ولی من تکرار می‌کنم و به جرات می‌توانم بگویم من بیش از شما که همسرشان هستید با شهید بودم. این میزان با هم نزدیک و همکار بودیم و در بسیاری از کارها کنارشان بودم. بنابراین تصور می‌کنم از نزدیک ابعاد مختلفی از ویژگی‌های شخصیتی شهید فخری‌زاده را حس کرده‌ام که در این گفت‌وگو به صورت پراکنده و به موازات موضوعی که به ذهنم می‌رسد، به آنها اشاره می‌کنم.

از پرداختن به ویژگی‌های شخصی ایشان شروع می‌کنم؛ شهید فخری‌زاده مدام دغدغه کار و مسئولیتی را که به ایشان سپرده بودند، داشتند و فکر و ذکرشان این بود که چگونه می‌توانند ماموریتی را که بر دوش‌شان گذاشته‌اند به نتیجه مطلوب برسانند.

هسته دانا، شبکه دانا

برای رسیدن به نتیجه هم شیوه‌های ابتکاری بسیار زیادی را به کار می‌گرفتند که مربوط به حوزه مدیریتی این شهید می‌شود و مفصل می‌توان درباره آن صحبت کرد که من نکات کوتاهی را بیان می‌کنم تا بتوانیم به ابعاد مختلف شهید فخری‌زاده واقف شویم. با وجود این که شهید فخری‌زاده، مجری پروژه‌های دارای طبقه‌بندی در مجموعه دفاعی کشور بودند اما به جرات می‌توانم بیان کنم که ایشان جزو اولین نفراتی بودند که به شیوه شعار «هسته دانا، شبکه دانا» که در سال‌های اخیر در مجموعه‌های نظامی و دفاعی به آن رسیده‌اند، عمل می‌کردند. یعنی چه؟ منظور این است که شهید فخری‌زاده هسته دانایی را برای انجام پروژه‌ها فراهم کرده و شبکه بسیار گسترده‌ای را که محدود به دانشگاه امام حسین (ع) - که مدتی در آنجا حضور داشتند - دانشگاه‌های کشور، وزارت دفاع و سازمان‌های مربوط نمی‌شد و در سطح دنیا فعالیت داشتند را به خدمت گرفته بودند. ایشان در پروژه‌هایی که مهر طبقه‌بندی روی آن خورده بود از

شهید فخری‌زاده

هسته دانایی را برای
انجام پروژه‌ها فراهم
کرده و شبکه بسیار
گسترده‌ای را که
محدود به دانشگاه
امام حسین (ع) که
مدتی در آنجا حضور
داشتند، دانشگاه‌های
کشور، وزارت دفاع و
سازمان‌های مربوط
نمی‌شد و در سطح دنیا
فعالیت داشتند را به
خدمت گرفته بودند